

Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 20.06.2017 г. - 20.07.2017 г. Неактивна

Номер на консултация: #2695-K

Област на политика: Архив - Регионална политика

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Тип носител: Национално

Проектът на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради е разработен на основание на чл. 169, ал. 4 във връзка с чл. 169, ал. 1, т. 6 от Закона за устройство на територията и чл. 31, ал. 4 от Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ). Приемането на нормативния акт се налага от необходимостта Наредба № 7 от 2004 г. да бъде приведена в съответствие с измененията на ЗЕЕ от месец декември 2016 г.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Адрес: София, ул. Св. Св. Кирил и Методий 17-19

Електронна поща: e-mrrb@mrrb.government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);

- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

„Раздел „Проекти на нормативни актове“ - <https://www.mrrb.bg/bg/normativni-aktove/proekti-na-normativni-aktove/>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект - вер. 1.0 | 20.06.2017](#)

[Мотиви - вер. 1.0 | 20.06.2017](#)

[Становище от инж. Огнян Атанасов, получено на ел. поща \(на 13 юли 2017 г.\) - вер. 1.0 | 14.07.2017](#)

[Становище на Българската асоциация за изолации в строителството, получено по ел. поща \(19 юли 2017 г.\) - вер. 1.0 | 19.07.2017](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 03.10.2017](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Стоянка Иванова (20.07.2017 18:35)

Какво включва обучението на специалистите по ОВКХТТГ и ЕЕ ?

След справка в НАРЕДБА за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“, публикувана в **ДВ бр. 96/2016 г.**, се установява, че в Раздел V Образователни изисквания за части **„Отопление, вентилация, климатизация, хладилна техника, топлоснабдяване и газоснабдяване“** и **„Енергийна ефективност“** липсва учебното съдържание на

задължителните учебни дисциплини от учебния план на тези специалности и техният минимален хорариум.

Последното създава предпоставки за свободно интерпретиране на критериите за обучение на този вид специалисти. Неизвестни остават задължителните учебни дисциплини и в какъв обем се изучават.

Автор: Мария Мерджанова (20.07.2017 17:27)

Относно становището на БАИС

Това, което изтъкват колегите от БАИС, а именно, че архитектурните детайли не са от компетенцията на проектанта по част **ОВК-инженер топлотехника**, за да ги разработват и съответно означава, че не са в състояние да изготвят проекта по част енергийна ефективност е, меко казано, несериозно. Разбира се, че архитекта трябва да начертае детайлите, но до толкова, че да ги предостави като данни за разработване на част ЕЕ. По същия начин се предоставят архитектурни чертежи, за да бъдат изготвени и останалите проектни части на всеки обект - Ел, ВиК, ОВК и т.н. Съответно останалите проектантите по всички части на инвестиционното проектиране предоставят необходимите данни и чак тогава започват **основните изчисления на част ЕЕ от методиката, които са основно топлотехнически пресмятания**. Не случайно в "Насоки за разработване на Част Енергийна ефективност на инвестиционен проект на сграда" към Технически университет София е отбелязано: **".....при изчисляване на годишния разход на енергия, която е основна задача при разработването на част енергийна ефективност, водещата роля се пада на инженера по топлотехника."**

Автор: Севдалина Джабарска (20.07.2017 16:19)

СТАНОВИЩЕ Във връзка с публично обсъждане на проект на Наредба за изменение и допълнение на

В качеството си на консултанти и проектантите, работещи от 12 години в областта на енергийната ефективност и прилагащи изискванията на всички нормативни актове в тази област, включително и Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради **напълно подкрепяме предложенията в проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради**. Прецизирани са текстовете от настоящата Наредба № 7 и това е изцяло в помощ на специалистите, работещи с нея и прилагащи я в пряката си работа.

Разчитаме се, че след влизане в сила на тези промени Наредбата ще започне да бъде прилагана по - отговорно от всички участници в инвестиционния процес и по - конкретно в проектирането. Много е важно да не се забравя, че работата се извършва от екип и отделните части на проекта се съгласуват с останалите участници в него. Това важи и за част „Енергийна ефективност“, в която често крайният резултат не съответства и/или не кореспондира с изходните данни, използвани за изчисленията и определяне на класа на енергопотребление, в който попада сградата.

В една динамична среда на законодателни промени в национални нормативни актове е най – добре да се установи дали документа е работещ като започнат **да се прилагат** неговите изисквания. Това ще даде възможност за обективна оценка и надграждането му в положителна посока.

Не подкрепяме становището на „Българска асоциация за изолации в строителството“ (БАИС), поради липса на конструктивни предложения а също и поради факта, че е предпоставка за забавяне обнародването на промените в нормативният акт. В голямата си част се атакуват текстове, работещи повече от седем години.

Считаме, че **предложените изменения и допълнения** на Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради **надграждат** действащият в момента нормативен акт, **ще повишат качеството** на изготвяните проекти в това число и част „Енергийна ефективност“ и затова трябва да започнат да се прилагат възможно най – скоро!

С уважение,

инж.Севдалина Джабарска

Управител "Енерджи Сейвинг"ЕООД

Автор: Natalia Subeva (20.07.2017 16:14)

СТАНОВИЩЕ От Камара на Енергийните Одитори във връзка с публично обсъждане на проект на Наредба за

Уважаеми Господа,

След запознаване с Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради подкрепяме изцяло предложенията. Видно е, че са прецизирани редица текстове, което е в голяма подкрепа на всички експерти, работещи в областта на енергийната ефективност.

Не подкрепяме становището на „Българска асоциация за изолации в строителството“ (БАИС). В него липсват конструктивни предложения и е предпоставка за забавяне обнародването на промените в нормативният акт, които промени считаме, че трябва да започнат да се прилагат възможно най – скоро!

Предложените изменения и допълнения на Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради надграждат действащият в момента нормативен акт и са предпоставка за повишаване качеството на изготвяните технически проекти, и по – конкретно част „Енергийна ефективност“.

С уважение,

Емил Тасков

Председател на УС на КЕО

Автор: Людмила Тодорова-Стоянова (20.07.2017 13:47)

Във връзка с публичното обсъждане на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7

Искам да подкрепя предложените изменения в проекта на Наредбата.

Като дългогодишен проектант от позицията на своя опит мога да кажа, че най-точно и качествено част "Енергийна ефективност" на проекта за сгради се извършва от проектантите по част „Топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация“, тъй като това е в рамките на тяхната квалификация. Основната задача - изчисляването на годишния разход на енергия в сградите при разработване на част "Енергийна ефективност" е задача, за която водещ е проектант-топлотехник.

Нормативните документи, които указват Образователните изисквания за части „Отопление, вентилация, климатизация, хладилна техника, топлоснабдяване и газоснабдяване“ и „Енергийна ефективност“ са Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“ и Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“, раздел V от Наредбата.

В последните над 10 години в практиката се наложи част „Енергийна ефективност“ за сгради и изчисленията на техническите показатели по чл. 4, ал. 5 и 6 от Наредба 7 да се изготвят и подписват от проектант по част „Топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация“ при спазване на изискванията на Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране за съответните ограничения по вид и размер на предоставяните проектантски услуги.

Изразявам пълната си подкрепа си относно създаването на ал.5 към чл.25 Част „Енергийна ефективност“ и изчисленията на техническите показатели по чл. 4, ал. 5 и 6 се изготвят и подписват от проектант по част „Топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация“.

С уважение:

инж.Людмила

Стоянова

Автор: Огнян Атанасов (20.07.2017 13:35)

Възражение срещу становището на БАИС

Възразявам срещу становището на БАИС, тъй като в голямата си част то е подвеждащо и показва неправилното тълкуване на нормативната уредба за Енергийна Ефективност. Необосновани са някои от предложенията, като например искането за намаляването на стойността на коефициента на топлопреминаване през ограждащи елементи (което ще доведе до ненужно финансово натоварване на Възложителя). Също така необосновано е, предложението за отпадане на някои текстове в началото на Приложение 3, които работят успешно повече от 7 години и са в улеснение на проектантите и консултантите по смисъла на ЗЕЕ. Това предложение ще създаде дефицит на указания към специалистите. Считаме, че направените предложения за изменения в Наредба №7 са допълнително поясняващи и улесняващи проектантите и консултантите по смисъла на ЗЕЕ. Съществената част при поректирането на част „Енергийна ефективност“ е изчислителната процедура от Приложение №3 за изчисляване на годишен разход на енергия, направата на детайли и схеми са посяняващи структурата на ограждащите елементи за да се проследи коректността на изчисляването на коефициентите на топлопреминаване. Архитектурно-строителните детайли са обект на разработване на други проектни части и в тази част Наредба 4 за обем и съдържание на инвестиционните проекти ще търпи корекции. Категорично не съм съгласен, че подписването на част „Енергийна ефективност“ не е от компетентността на проектантите по част Отопление, вентилация, климатизация, хладилна техника, топло- и газоснабдяване.

Автор: Наташа Николова (19.07.2017 17:47)

Във връзка с обсъждане на проекта за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна е

Изразявам подкрепа към предложените изменения в проекта. Смятам, че уточненията, в предложени в § 16 ще допринесат за по-точното изчисляване на разхода на енергия в сгради. По отношение на предложената ал.5 към чл.25, „Част „Енергийна ефективност“ и изчисленията на техническите показатели по чл. 4, ал. 5 и 6 да се изготвят и подписват от проектант по част „Топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация“ при спазване на изискванията на Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране“, мисля, че промяната само ще „узакони“ това, което и сега на практика се случва в инвестиционния процес – инженерите топлотехници разработват Част „Енергийна ефективност“ за инвестиционни проекти за сгради, опирайки се на познанията си за пренос и съхранение на топлината. Те не само изучават енерго-преобразуващите системи в сгради, топлинни и енергийни баланси на сгради и системи, те проектират системите за поддържане на микроклимат и енергоспестяващи технологии, както и технологиите за оползотворяване на енергията от възобновяеми енергийни източници.

С уважение:

инж. Наташа Николова

Автор: Пламен Чобанов (19.07.2017 16:04)

Относно изменение и допълнение към Наредба 7
В раздел V на **Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“** са описани образователните изисквания за части „Отопление, вентилация, климатизация, хладилна техника, топлоснабдяване и газоснабдяване“ и „Енергийна ефективност“. В същия раздел са изброени подробно **уменията**, които осигурява Обучението на образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“ по части „Отопление, вентилация, климатизация, хладилна техника, топлоснабдяване и газоснабдяване“ и „Енергийна ефективност“ на инвестиционните проекти.

Цитирам дословно чл. 18, ал. 4 от Раздел V:

„Обучението осигурява придобиването на умения за:

1. **самостоятелно разработване и проектиране на топлотехнически системи и съоръжения;**
2. провеждане на теоретични и експериментални изследвания, обобщаване и анализиране на резултатите;
3. извършване на експертна дейност **в областта на топлотехниката, хладилната техника, топлоснабдяването и газоснабдяването, оползотворяването на енергия от възобновяеми източници.**”

Този текст изяснява напълно обхвата на правоспособността и дейностите, които могат да извършват инженерите от тази специалност.

Съгласно чл. 90 на Наредба № 4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти част „Енергийна ефективност“ на инвестиционните проекти трябва да съдържа:

1. на фаза идеен проект - обяснителна част; изчислителна част за определяне на обобщения коефициент на топлопреминаване по чл. 26, ал. 2; **чертежи на архитектурно-строителни детайли на външните ограждащи конструкции и елементи на сградата с детайлно описание към всеки детайл на геометричните, топлофизичните и оптичните характеристики на продуктите, въз основа на които са разработени детайлите;**
2. на фаза технически и работен проект - обяснителна част; изчислителна част за определяне на показателите по чл. 4, чл. 19, ал. 2 и чл. 20, ал. 1; **технически чертежи на архитектурно-строителни детайли и елементи с детайлно описание към всеки детайл на геометричните, топлофизичните и**

оптичните характеристики на продуктите, въз основа на които са разработени детайлите, приложения - технически спецификации и характеристики на вложените в строежа строителни и енергоефективни продукти.

Инженерите с образователно-квалификационна степен „магистър“ по части „Отопление, вентилация, климатизация, хладилна техника, топлоснабдяване и газоснабдяване“ и „Енергийна ефективност“ на инвестиционните проекти **НЕ притежават умения** за изготвяне на:

- чертежи на архитектурно-строителни детайли на външните ограждащи конструкции и елементи на сградата с детайлно описание към всеки детайл на геометричните, топлофизичните и оптичните характеристики на продуктите, въз основа на които са разработени детайлите;
- технически чертежи на архитектурно-строителни детайли и елементи с детайлно описание към всеки детайл на геометричните, топлофизичните и оптичните характеристики на продуктите, въз основа на които са разработени детайлите, приложения - технически спецификации и характеристики на вложените в строежа строителни и енергоефективни продукти.

..... ? ? ? !

Автор: Мария Мерджанова (19.07.2017 09:43)

Изменение и допълнение към Наредба 7 за енергийна ефективност на сгради

Относно публикуваната в сайта на МРРБ проекто - Наредба №7 за енергийна ефективност на сгради:

Абсолютно съм съгласна със създаването на новата ал. 5 към чл.25 от Наредбата /№7/ за Енергийна ефективност, както и измененията относно брутна и нетна потребна енергия.

Изчисленията по методиката за енергийна ефективност се състоят 95% от топлотехнически пресмятания. Основна роля в енергийната ефективност като цяло и замисълът това сградите да бъдат енергийно ефективни се пада на икономията от отопление и охлаждане, за което пък принос има и проектирането и използването на енергията от възобновяеми енергийни източници.

Всичко това пряко касае проектантите по част „Топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация“ към Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране и инвестиционните проекти, които те изготвят.

Не е случаен факта, че в „Насоки за разработване на част Енергийна ефективност на инвестиционен проект на сграда“ към Технически университет-София, Център за енергийни анализи /СЕА/ е написано:

ЦЕНТЪРЪТ ЗА ЕНЕРГИЙНИ АНАЛИЗИ (СЕА) е научноизследователска лаборатория с университетски статут.

Акредитирана е за обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради и промишлени системи.

В ЦЕА се провеждат изследвания и се разработват проекти в областта на енергийната ефективност и възобновяемите енергийни източници. До сега са разработени над 150 проекта (български и 22 международни). Това **включва сгради, системи за отопление, вентилация и климатизация, централизирано топлоснабдяване, абонатни станции, промишлени топлотехнически системи, системи за използване на възобновяеми енергийни източници**, обследване за енергийна ефективност и енергийно сертифициране на сгради, оценка на потенциала за намаляване на разходите за енергия и технико-икономическа оценка на енергоспестяващи мерки, разработване на общински планове и програми за оползотворяване на ВЕИ и енергийна ефективност, оценки за съответствие с изискванията за енергийна ефективност.

След всичко казано по-горе напълно подкрепям измененията и допълненията към Наредба 7 за енергийна ефективност на сгради.

С уважение: инж. Мария Мерджанова

Автор: Zdravka SABANOVA (18.07.2017 15:31)

Проект за изменение и допълнение на Наредба 7

Във връзка с публичното обсъждане на проекта за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради, изразявам пълна подкрепа към предложените изменения в проекта.

· Напълно **подкрепям създаването на ал. 5 към чл. 25** Част „Енергийна ефективност“ и изчисленията на техническите показатели по чл. 4, ал. 5 и 6 да се изготвят и подписват от проектант по част „Топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация“ при спазване на изискванията на Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране за съответните ограничения по вид и размер на предоставяните проектантски услуги. В случаите по ал. 4, в които не се възлага изработване на самостоятелна част „Енергийна ефективност“ изчисленията на техническите показатели по чл. 4, ал. 5 и 6 се прилагат към част „Топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация“, а когато проектът не включва и такава част изчисленията се прилагат към част „Архитектурна“.

· **Съгласно Постановление № 318 от 24 ноември 2016 г.** за приемане на Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно- квалификационна степен „бакалавър“ по специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“ и на Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-

квалификационна степен „магистър“ по специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“, **раздел V Образователни изисквания за части „Отопление, вентилация, климатизация, хладилна техника, топлоснабдяване и газоснабдяване“ и „Енергийна ефективност“.**

· **Мотивите за подкрепата ми са:** Съгласно **ЗУТ Чл. 229. (1)** Физически лица могат да извършват проучвателни, проектантски, контролни, строителни и надзорни дейности, ако притежават техническа правоспособност съобразно **придобитата им специалност и образователно-квалификационна степен.**

Видно от текстовете на гореизложените нормативни актове, **това са именно инженерите по „Топлоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация“.**

При изчисляването на годишния разход на енергия, която е основна задача при разработване на част „Енергийна ефективност“, водещата роля се пада на инженера по топлотехника. Това е така, поради фундаменталната подготовка на инженерите от тази специалност по въпросите за преноса и съхранението на топлината. Те подробно изучават енерго-преобразуващите системи в сгради, топлинни и енергийни баланси на сгради и системи, енергоспестяващи технологии, технологиите за оползотворяване на енергията от възобновяеми енергийни източници, енергиен мениджмънт на сгради и системи за поддържане на микроклимат.

18.07.2017г.

С уважение: .....

гр. Хасково

(инж. Здравка Сабахова)

История

Начало на обществената консултация - 20.06.2017

Приключване на консултацията - 20.07.2017

Справка за получените предложения - 03.10.2017

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)